

ANMELDELSER

.....

I dette nummer er følgende anmeldt:

<i>Chris van Wyk</i>	Post-Traumatic – New South African Short Stories (Botsotso Publishing 2003)
<i>Vivian Lindbardsen og Bjarne Christensen</i>	Sprogfagenes didaktik (Kroghs Forlag 2002)
<i>Steven Collins</i>	Practical Everyday English (Montserrat Publishing 1996)

Anmeldelser og omtaler i kommende numre:

<i>Flensted, Sibbernsen, Toft</i>	Emerging India (Forlaget Øknom 2004)
<i>Raymond Murphy</i>	English Grammar in Use 3 rd Edition (Cambridge 2004)
<i>Engberg-Pedersen, Grønvold, Obland-Andersen</i>	Contexts (Gyldendal 2004)
<i>Lightbown P.M. og Spada N.</i>	How Languages Are Learned (Revised Edition) (Oxford 1999)

Post-Traumatic – New South African Short Stories, edited by *Chris van Wyk*

Forlag: Botsotso Publishing 2003

Omfang: 240 sider

Pris: 139 kr. inkl. moms

ISBN: 87-89214-75-7

(Den danske udgave hedder *Opbrud* forlaget Hjulet, 2000, ISBN 87-89214-49-8)

Det fremgår af indledningen, at bogen først udkom i Danmark på dansk med støtte fra South Africa Contact (oprindeligt en dansk anti-apartheid organisation), og at den i anden omgang udkom på engelsk i Sydafrika. De 21 noveller, som repræsenterer både hvide og sorte, mænd og kvinder, er udvalgt af den danske forlægger Vagn Plenge og Chris van Wyk, som også bidrager med en novelle.

Over 50 sydafrikanske forfattere blev inviteret til at bidrage. Det eneste krav var, at deres bidrag skulle være skrevet efter 1994. Bogens første bidrag er et litterært essay, *South African Short Stories Today* af Michael Gardiner.

Initiativet til novellesamlingen udsprang af en interesse i Danmark for at få indblik i, hvad Sydafrikanske forfattere skriver om nu – efter 1994, efter apartheid og efter at demokratiske valg er indført.

Der er ingen tvivl om at afskaffelsen af apartheidsystemet og indførelsen af demokrati har fjernet en referenceramme, som både hvide og sorte forfattere førhen måtte operere indenfor og vel også følte sig smerteligt fortrolige med. Nu er den væk og udfordringen er herefter at skrive ind i en helt ny situation, der ikke er nær så veldefineret.

I indledningen skriver Chris van Wyk: “While apartheid did end in 1994, its effects will be felt for many years to come and the memory of it will not easily disappear from the country’s consciousness – and, I hope it never does.”

Apartheid må ikke glemmes. Det var netop formålet med TRC (Truth and Reconciliation Commission) høringerne. De mange oprørende individuelle oplevelser af den kollektive ydmygelse, som landets sorte befolkning blev udsat for, fik afløb i de høringer som blev iværksat af Desmond Tutu og TRC, og de kan i dag læses på følgende adresse <http://www.doj.gov.za/trc/>. Formålet med kommissionens virke var ikke blot at få sandheden frem i lyset, men også at virke som et instrument for en forsoning mellem offer og krænker.

Om det på denne måde er muligt at iscenesætte en forsoning med et varigt resultat, kan vi vel stadig ikke vide, og dette er måske baggrunden for, at utroligt mange af historierne i denne novellesamling drejer sig om, hvordan man forholder sig til vold – ikke samfundsskabt vold – men vold i familien, voldtægt og incest. Ikke mindre end 8 ud af de 21 noveller har vold under en eller anden form som tema. Der fokuseres ikke så meget på, hvorfor volden opstår, som på

hvordan offeret tackler volden, og som så-dan kan mange af historierne sikkert forstås som et billede på Sydafrikas situation i dag. Og det skal også siges: der er ikke megen forsoning i de historier, som har volden som tema: To søstre slår deres far ihjel som straf for incest, en datter fortæller endelig sin mor om de seksuelle krænkelser, hun var udsat for som barn, men moderen har ingen svar eller trøst – hun er død; en ung pige bliver voldtaget den 27. april 1994 – dagen for det første demokratiske valg. Hun slår krænkeren ihjel og fodrer nogle hunde med ”the flesh that violates”.

Der er flere af novellerne, som jeg selv ville finde det vanskeligt at bruge i en klasse, fordi beskrivelserne af volden og/eller det seksuelle er for ”crude”. Det provokerende er ikke ikklædt nok digterisk kraft til, at det løfter sig op over det lettere platte niveau.

Men der er absolut noveller, som vil kunne indgå i et tema om Sydafrika: I *The Spy Who Loved Me* bliver en journalist chikaneret af en af apartheidtidens brutale bødler. Den er uhyggelig, og den viser, hvor vanskeligt det er at håndtere den del af TRC programmet, der hedder *amnesty*. I *Change* oprulles den blodige historie set fra et barns/en unges synsvinkel, og vi følger, hvordan den unge pige kommer til rette med ”the cycles of change”.

Bogen er forsynet med en gloseliste til de specifikt sydafrikanske gloser, men denne liste dækker ikke mit behov, så der vil være et vist mål af glosearbejde, før man kan servere novellerne for en klasse.

Desuden er bogen forsynet med korte forfatterbiografier.

Novellerne repræsenterer ikke stor kunst, men flere af dem er interessant læsning, hvis man vil have en fornemmelse af, hvor sydafrikansk litteratur er på vej hen nu 10 år efter Apartheid.

Hanne Drejergaard Kjeldsen

Sprogfagenes didaktik

Af Vivian Lindhardsen og Bjarne Christensen

Forlag: Forlag A/S 2002
 Chr Hansens Vej 3, 7100 Vejle
 Tlf. 75 82 3900
www.kroghsforlag.dk
 Web: kf@kroghsforlag.dk

Sidetæl: 190.

Her er den så, grønspættebogen for pædagogikumsvejledere, pædagogikums-kandidater og engelske faggrupper på landets gymnasier! For at kunne vejlede og samtale kvalificeret med de nye kandidater i engelsk er det nødvendigt med en opdatering af de nye læringsstrategier i faget, og i det kommende år frembyder reformen en oplagt mulighed for at besinde sig på didaktiske og metodiske overvejelser i faggrupperne inden 2005.

Sprogfagenes didaktik er en letlæst og grundig begyndende introduktion til fagets didaktik. Bogens læringssyn er konstruktivistisk, og dens forfattere anfører i deres forord, at de advokerer for en forståelse af sprogundervisningen som en undervisning

ANMELDELSER

”hvor eleverne får chancen for at være så selvstændige og autonome som muligt (...) hvor eleverne kan udforske deres hypoteser, styrke deres læringsstrategier og i social interaktion med andre i så realistiske kommunikationer som muligt”. Det bagvedliggende interaktionistiske syn på sprogtilegnelse ekspliciteres løbende gennem bogen, specielt i afsnittet om Evaluering argumenteres der overbevisende for, hvorfor det er nødvendigt at eleverne får indsigt i processerne bag sprogtilegnelsen og i hvilke læringsstrategier, der er optimale for deres personlige indlæring af sprog. Det kræver, at læreren er bevidst om og kan formulere sig eksplicit om sin egen undervisningsdidaktik og metodik.

Her er Sprogfagenes didaktik anvendelig på flere måder. Dels er den tilrettelagt som en studiebog, dvs. der er opgaver og øvelser efter hvert afsnit, der kan anvendes efter det behov, man nu måtte have. Dels indeholder bogen et udmærket afsnit om Fremmedsprogstilegnelse, 5 afsnit om kompetencer som kommunikativ kompetence, grammatisk kompetence, diskurskompetence, pragmatisk kompetence og strategisk kompetence; et afsnit om kultur, praktisk-musisk dimension, IKT og endelig Evaluering. Det undrer denne anmelder, at bogen i sit konstruktivistiske læringssyn ikke inddrager Vygotskis læringsteorier al den stund, at det er hans teoridannelse, der er forudsætningen for såvel Krashens monitormodel som for informationsteorien. Hermed lad det være sagt, at der savnes et register, hvor folk som Krashen, Hymes og Byram kort blev præsenteret.

For de kolleger, der valgte FREMMEDSPROGSPÆDAGOGIK som emne på engelskstudiet under Klaus Færchs inspirerende vejledning er der ikke så meget nyt at hente i Sprogfagenes didaktik bortset fra afsnittet om Genrer, som indeholder gode eksempler på med og omskabende elev-

producerende undervisningsformer, der i disse år nyder fremme i form af textual intervention eller language through literature, der herhjemme bedrives af Birgit Henriksen, Jonna Engberg-Pedersen og Mette Grønvold. Sprogfagenes didaktik synes at forudsætte en fremmedsprogsundervisning, hvor grammatik og tekstarbejde allerede er integreret i den daglige undervisning. Tankevækkende var det i hvert fald at læse følgende på side 47: ”I den gamle grammatikundervisning var form og indhold klart adskilt. Fx kunne en undervisningstime indledes med en gennemgang af et grammatisk fænomen kort efterfulgt af grammatiske øvelser. Når grammatikdelen var overstået påbegyndtes den mere spændende del af sprogundervisningen, nemlig litteratur. På den måde forblev grammatikken et lukket og isoleret system for eleverne uden relation til indhold” Om denne form for undervisning er en forladt position kunne være udgangspunkt for en frugtbar didaktisk diskussion i Anglo Files og i faggrupperne.

Bogen har en bred målgruppe, idet den tænkes anvendt i læreruddannelsen, efteruddannelsessammenhæng, pædagogik eller studiekredse, og mon ikke *Sprogfagenes didaktik* også vil finde vej til hyldeerne på gymnasierne? Den kan anbefales som et brush-up eller en introduktion til arbejdet med de nye læreplaner til faget, men den skal suppleres med forskning, der er specifikt rettet til vores fag og vore elevers faglige niveau. ◆

Margit Nordskov Nielsen

ANMELDELSER

Steven Collins: Practical Everyday English (A new method of learning vocabulary for intermediate and advanced students)

Sidetæl 211 eks. indeks.
Forlag Montserrat Publishing 1996
ISBN 0-95283580-0
Pris £ 10.95

Samt fra samme forlag:

More Practical Everyday English, 2000

Sidetæl 118
ISBN 0-9528358-1-9
Pris £ 6.95

Ovenstående to bøger af Steven Collins, leder af The Practical School of English i London, lægger sig på mange måder tæt op ad den seneste tendens til at fokusere på en mere metodisk gløseindlæring i engelsk-undervisningen og kan måske give nogle ideer til forskellige måder at gribe gløseindlæring an på. Bøgerne indeholder "practical English for advanced students", og de forskellige øvelser er skabt for at lette indlæringen af formelt og uformelt sprog, herunder især brugen af de mange phrasal verbs som det engelske sprog excellerer i. **Practical Everyday English** er som indlæringssystem inddelt i 9 kapitler med hver 3 lektioner og et par afsluttende tekst-eksempler "CHAPTER TWO IN USE: C.

Newsreader" samt en øvelse, der repeterer den korrekte brug af de gennemgåede gløser. For selvstuderende er der mulighed for at tjekke svarene bagest i bogen.

Nyindlærte gløser tages fortløbende op i de senere kapitlers eksempler, og det alfabetiske indeks gør det nemt at finde eksempel-materialet til de mange idiomer.

I bogens indledning har forfatteren givet en undervisningsvejledning, som understreger, at hovedformålet med bogen er en gløseindlæring, der i sidste ende kan give kursisten et udvidet ordforråd, passivt og aktivt, så "...at long last they are beginning to "get the hang of this rich but mind boggling language."

Practical Everyday English er ikke egnet som undervisningsbog til gymnasiet eller hf, men kan godt bruges som eksempelbank i forbindelse med phrasal verbs og idiomatiske udtryk, og den vil med sit ordforråd og sin opbygning sikkert være udmærket i forbindelse med korte genopfriskningskurser i virksomheder o.lign.

Det samme gælder for **More Practical English**, som er en videreførelse af indlæringsprincippet i **Practical Everyday English**, men som fokuserer på tilegnelsen af et mere krævende ordforråd: "the type of vocabulary one would expect to find in a quality English newspaper." Denne kursus-bog har hovedsageligt uddrag af avis-artikler, anmeldelser m.m. som eksempel-materiale

Især **Practical Everyday English** virker lidt gammeldags i layoutet, hvilket der ifølge forfatteren vil blive rådet bod på i en ny udgave, som skulle udkomme inden udgangen af 2004.

Angående køb og forlag: se www.practicalenglish.co.uk

Her findes også konkrete eksempler på bogens tekster og øvelser.

Wivian Winther Borg